

КОВАЛЬ В.Ю., КОЛЬЦОВА О.С., МУХТАРОВ М.А.

СПОРТИВНА АНІМАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ ТА СПОРТОМ

Анотація. В статті проаналізовані основні вимоги до технологічного процесу створення анімаційних програм, наведені етапи організації та проведення, а також зміст міських розважальних заходів, що проводились з використанням спортивної анімації.

Ключові слова: анімація; етапи; програма; спортивно-масовий захід; молодь.

Вступ. Сучасне життя обумовлює потребу відновлення людини в контексті рекреаційної діяльності, що сприяє інтелектуальному вдосконаленню особистості, її фізичній та духовній працездатності.

Пошук новітніх підходів до організації молодіжного дозвілля є одним з актуальних питань сьогодення, яке обумовлене соціокультурними потребами.

Важливість використання засобів та методів фізичного виховання в анімаційній діяльності обумовлена тим, що фізична культура та спорт виступають невід'ємною складовою здоров'я людини. Важливість цього питання підтверджується статистичними даними щодо рівня захворюваності дітей в Україні. Саме тому дослідники наголошують на необхідності залучення дітей та молоді до активної рухової діяльності, як способу змінити цю тенденцію (Абдуркаримов А., Гуськов С., Кириленко О., Родіонов А. та ін.).

Більшість часу молодь проводить в спілкуванні з однолітками в компаніях, де формується специфічна молодіжна субкультура. Багатоплановість молодіжного дозвілля надає широкі можливості до використання різноманітних засобів та методів фізичного виховання з метою

популяризації занять фізичною культурою та спортом й здорового способу життя [6]. Все вище означене, обумовило актуальність нашого дослідження.

Мета та завдання дослідження. Проаналізувати зміст спортивної анімації в системі міських розважальних заходів молоді.

Матеріал і методи дослідження. Під час дослідження нами здійснювався аналіз науково-методичної літератури, досвіду факультету фізичного виховання та спорту ХДУ у проведенні спортивно-масових заходів, синтез та узагальнення.

Результати дослідження та їх обговорення. Одним з шляхів підвищення рівня розважальних заходів можна впевнено назвати використання анімаційної діяльності. В контексті нашого дослідження ми розглядаємо аніматора як «професійного працівника соціально-виховної анімації, функції якого полягають у розвитку виховного, культурного й спортивного потенціалу людини» [1, 4, 5].

З метою популяризації занять фізичною культурою та спортом в анімації використовуються активні види рухової діяльності, до яких відносяться рухливі та спортивні ігри, плавання, біг, різновиди фітнесу, флешмоби та інше, і пасивні – відвідування різноманітних заходів читання, заняття музикою, комп'ютерні ігри тощо [1,2,5].

З метою аналізу стану досліджуваної проблеми, нами були проаналізовані основні заходи проведені протягом 2019-2020 року факультетом фізичного виховання та спорту ХДУ. Зазначимо, що кількість заходів в цьому періоді була значно менша ніж в попередні роки через введення карантинних обмежень через COVID-19.

Аналіз науково-методичної літератури дозволив визначити, що стан здоров'я найбільше зумовлює спосіб життя дітей та молоді. Однак, здорового способу життя з кожним роком дотримується все менше юнаків та дівчат [3].

Дослідниками доведено, що формування основ здорового способу життя є більш ефективним, ніж збільшення витрат на лікування наслідків нездорового

способу життя. Даний підхід обумовлює стратегією особистісного розвитку людини [3].

Розвиток та популяризація серед молоді сучасних видів рухової активності та занять спортом сприятиме збільшенню кількості дітей та молоді, бажаючих вести здоровий спосіб життя та займатись фізичною культурою та спортом. Це сприятиме вихованню здорової молоді.

В контексті нашого дослідження, ми проаналізували кількість спортивно-масових заходів, що відбувались протягом 2019 р. в Херсонській області:

- святкування Дня працівника фізичної культури і спорту;
- спортивний фестиваль, присвячений Дню міста;
- олімпійські уроки та спортивні свята в школах міста Херсона.

Нажаль, у зв'язку з всесвітньою пандемією, кількість заходів, порівняно з минулими роками значно зменшилась.

Усі наведені заходи будувались за загальними вимогами до технологічного процесу створення анімаційних програм та включали наступні елементи:

- об'єкт діяльності - населення (групи й окремі особистості);
- суб'єкт діяльності – організатор-керівник, фахівець анімаційної служби;
- власне анімаційна діяльність із усіма її компонентами - процес взаємодії суб'єкта на об'єкт.

Всі означені елементи технологічного процесу поєднуються в єдину систему, головною складовою якої виступає об'єкт діяльності. Усі структурні елементи технологічного процесу спрямовані на задоволення фізичних та духовних потреб особистості. Даний фактор необхідно обов'язково враховувати, чому сприяє вивчення інтересів та настрою молоді. Без цих даних важко досягти поставленої мети й емоційно вплинути на аудиторію

Розглянемо особливості організації та реалізації розважальних місцевих заходів на прикладі спортивного фестивалю.

Головною метою заходу були популяризація занять фізичною культурою та спортом, представлення спортивних клубів та федерацій міста, виховання патріотизму, створення умов запобігання негативних проявів у молодіжному середовищі шляхом залучення до творчого процесу. Об'єднання зусиль громадських організацій, федерацій, закладів освіти, а також органів влади та місцевого самоврядування. Поєднання у заходах роботи різних установ сприятиме забезпеченню врахування запитів молоді, розвитку творчого потенціалу та самореалізації особистості.

Реалізація програми проходила в декілька етапів. Під час підготовчого етапу було проведено рекламну компанію з метою залучення більшої кількості учасників. Загалом, в багатьох випадках, успіх запланованої анімаційної програми залежить від правильно організованої реклами, що є інструментом передачі інформації про зміст та особливості заходу. З метою реклами заходу необхідно:

- розрахувати витрати та фінансові можливості;
- визначити потенційних споживачів і скласти їхню характеристику: демографічну, етнічну, за соціальним статусом, рівнем доходів та ін.;
- виявити переваги програми;
- обрати способи розповсюдження реклами.

Для проведення рекламної компанії спортивного фестивалю було розповсюджено афіши, проведено активну рекламну компанію в інтернет-мережі. Також протягом даного етапу проводилися збори організаторів, волонтерів та тренерів й спортсменів, що приймали участь у фестивалі.

Протягом наступного (основного) етапу проводився спортивний фестиваль, що сприяло популяризації занять фізичною культурою та спортом, активного способу життя серед молоді, розширенню досвіду у організації та проведенні заходів, реалізації їх творчого потенціалу. Зміст та відповідальні за організацію локацій наведені в таблиці 1. Місце проведення: набережна Ушакова.

Таблиця 1

Зміст локацій спортивного фестивалю

Спортивні локації		
№ зп	Локація	13:00 - 18.00
		Назва локації / розмір
1	Сцена	Федерації з видів спорту Показові бої, майстер-класи, спаринги з професійними спортсменами
2	КРОССФІТ станція	КРОССФІТ Навчання техніці елементів кросфіту, показові виступи.
3	Турнік	БОРКАУТ Показові виступи. Змагання. Конкурси.
4	Майданчик для Стритболу	СТРИТБОЛ Змагання, інтерактиви.
5	СКВОШ локація	СКВОШ Майстер-клас. Навчання базовим елементам.
6	Спец. локація	Веслування (Драгонбот) Майстер-класи з веслування. Перегони.
7	Спец. локація	Спортивна анімація Спортивні активності, конкурси, естафети, ігри.

Складові та зміст спортивного фестивалю виконували наступні функції:

- комунікативна - експансивний вплив, встановлення емоційних контактів;
- діяльнісна - взаємодія учасників заходу;
- виховна - створення цілеспрямованого виховання;
- педагогічна, дидактична - розвиває вміння й навички;
- розважальна - створює сприятливу атмосферу, що перетворює захід у захоплюючу пригоду;
- релаксаційна - зменшення психоемоційної напруги;
- розвиваюча - реалізація особистості в ігрових моделях життєвих ситуацій.

Використання анімаційної діяльності на основному етапі обумовлює важливий фактор поєднання рухової діяльності під час виконання завдань,

участі в іграх та інше з моральним задоволенням та поглибленням певних знань з певного напрямку. Все обумовлює розвиток особистісних якостей людини.

Під час заключного етапу було проведено підсумкові збори за результатами спортивного фестивалю, на якому були проаналізовані основні аспекти проведеного заходу, обговорено графік подальших заходів.

Під час заходу були реалізовані наступні завдання:

- пропаганда занять фізичною культурою та спортом;
- підвищення престижу здорового способу життя, формування негативного відношення до вживання алкогольних та наркотичних засобів;
- пошук, розвиток і підтримка талановитої, обдарованої молоді;
- виховання у дітей та молоді патріотизму, любові до України;
- формування особистості молодої людини, її соціальної зрілості;
- створення умов для задоволення потреб молоді в професійному самовизначенні і творчій самореалізації;
- організація змістовного дозвілля дітей та молоді, створення сприятливих умов для реалізації її творчого потенціалу.

Висновки. Отже, однією з найбільш помітних тенденцій молодіжного руху Херсонщини є інтенсивне впровадження спортивних анімаційних програм в систему розважальних заходів міста.

Аналіз змісту спортивних фестивалів, фізкультурно-оздоровчих та міських розважальних заходів засвідчило, що процесі створення анімаційних програм активно використовуються різноманітні засоби фізичного виховання, а також методи ілюстрування, театралізації та гри. Сполучення даних засобів та методів дозволяють впровадити в практику анімаційні програми, що створюють передумови для популяризації фізичної культури та спорту.

Перспективи подальших досліджень. Перспективу подальших досліджень ми вбачаємо у розробці анімаційних програм для різних верств населення та перевірки їх ефективності щодо формування інтересу до занять фізичною культурою та спортом.

Список використаної літератури:

1. Байлик С. И. Введение в анимацию гостеприимства: учеб. пособие. Харьков: «Прапор», 2006. 160 с.
2. Булыгина И. И. Об анимационной деятельности в туристских и спортивно-оздоровительных учреждениях. *Теория и практика физической культуры*. 2010. №11. С. 26-29.
3. Васічкина О. В. Здоровий спосіб життя як складова життєвої компетентності учнів. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. Харків: ХДАДМ (ХХПІ). 2007. №11. С. 221-225.
4. Кольцова О. С. Анімаційна діяльність як засіб соціального виховання студентів факультету фізичного виховання та спорту. *Фізичне виховання, спорт і здоров'я у сучасному суспільстві*. Луцьк: Східноєвропейський національний університет ім. Лесі Українки. 2015. Вип. 3 (31). С. 28-32.
5. Кострікова К. С., Кольцова О. С. Використання спортивної анімації у формуванні культури здоров'я школярів. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. Чернігів: НУЧК, 2020. Вип. 10 (166). С. 157-162.
6. Луков В. А. Особенности молодежной субкультуры. *Социс*, 2012. №10. С. 63-74.

Відомості про авторів:

Коваль Вікторія Юріївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання, Херсонський державний університет (м. Херсон), kovalviktoriya26@gmail.com

Кольцова Ольга Сергіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики фізичного виховання, Херсонський державний університет (м. Херсон), olya.kolcova@gmail.com

Мухтаров Майкл Абазарович – здобувач 1 курсу (другий магістерський рівень), Херсонський державний університет (м. Херсон), muchtarov16@gmail.com